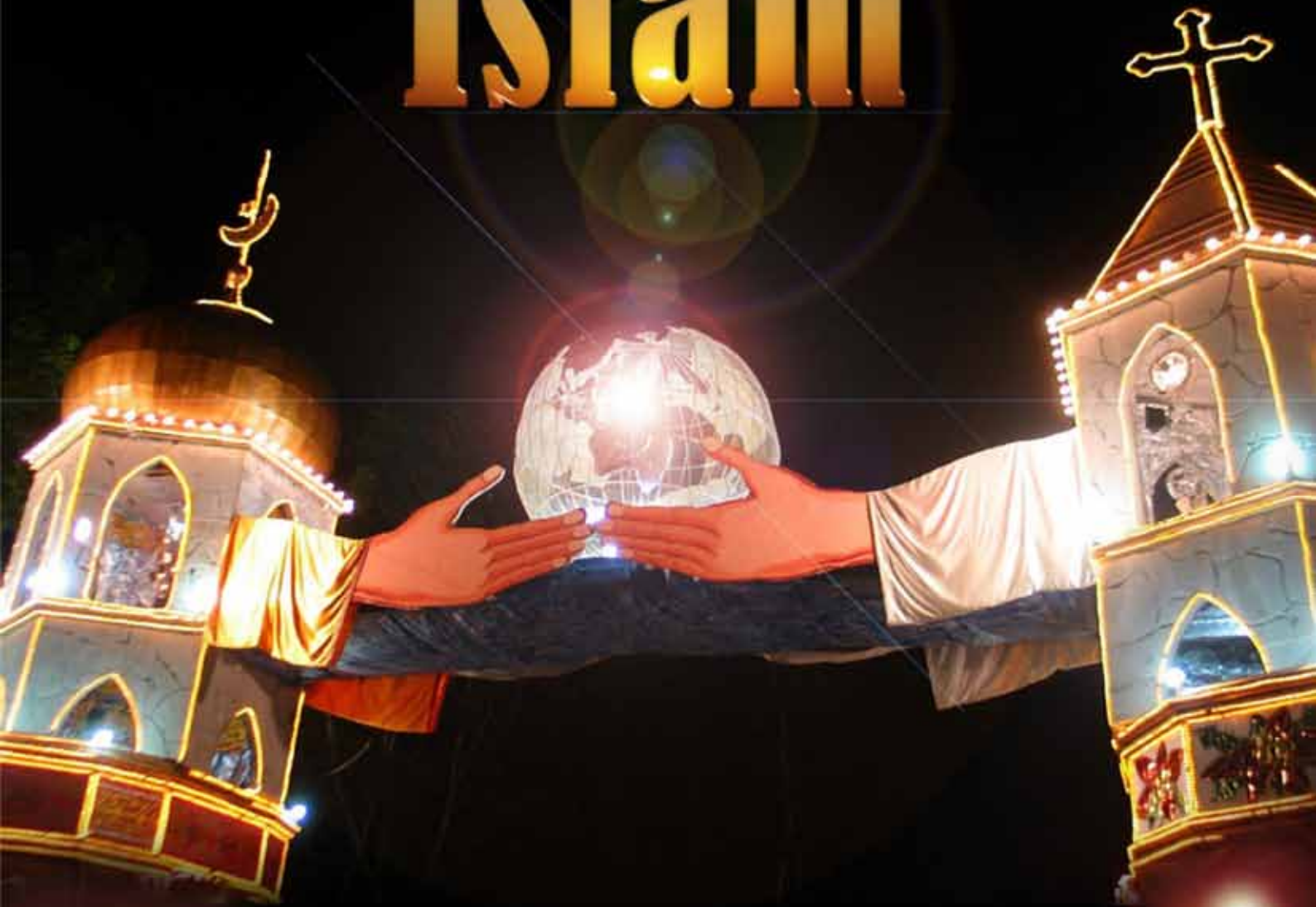

Johan Galtung

Kristendom & Islam

VisdomsNettet

www.visdomsnettet.dk

KRISTENDOM & ISLAM

Johan Galtung

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

KRISTENDOM & ISLAM

Af Johan Galtung

(Oversættelse Thora Lund Møllerup & Erik Ansvang)

Sandheder udelukker ikke hinanden

Konfliktarbejder: Hvorfor tror I, at I har den ene sande lære?

Den hårde kristne: Fordi Gud Faderen åbenbarede sig for Moses og gav ham Loven, De 10 bud, og sendte Menneskesønnen til Jorden for at mennesket gennem troen på Ham kan få evigt liv. Islam forkaster Kristus.

Den hårde muslim: Fordi Allah åbenbarede sig for Muhammed, Profeten og gav ham Koranen. Musa (Moses) og Isa (Jesus) er budbringere, *nabi*, men ikke den ene sande Profet, *rasul*. Den ene sande Gud er Allah.

Konfliktarbejder: Der er altså tale om åbenbaringsreligioner. Jødedommen lagde grundlaget for kristendommen – og begge blev optaget i Islam?

Begge: Nej. Vores åbenbaring er den eneste sande!

Konfliktarbejder: Må jeg høre blidere stemmer?

Den blide kristne: Bortset fra læren om Kristus er vi ret ens.

Den blide muslim: Bortset fra læren om Kristus er vi ret ens.

Korstogene frem til 2003

Den 27. november 1095 i franske Clermont, opfordrede pave Urban II de kristne til det første korstog for at "befri" Det hellige land. I 1291 blev korstogene indstillet, og de kristne trak sig tilbage. Men der blev aldrig indgået en fredsaftale. Korstogene blev et eksempel på anvendelse af religion til at retfærdiggøre en krig, som også havde politiske og økonomiske sider. Det er nedfældet i det kollektive minde om de kristnes korstog. Og som et "Golf-syndrom" i Irak – landet der havde de grusomste erfaringer med korstogene, eksempelvis Bagdad-massakren af muslimer i 1258 (af Djengis Khans sønnesøn, Hulaku – og med pavens velsignelse), gentaget i 1991 og i 2003 af USA.

Den positive overskridelse?

Konfliktarbejder: Vi har altså at gøre med to temmelig ens religioner. De hårde – ekstremisterne – ønsker begge at sidde på territoriet alene. De blide ser ud til at kunne acceptere den anden lære, side om side, med en kirke her og en moské dér – måske endog dialog. Men der findes en klar negativ overskridelse: Et *hverken-eller* – kendt som sekularisme eller andre religioner – som uden tvivl er inspireret af religionskrigenes grusomhed. Men hvor ligger den positive overskridelse?

Mødet 900 år efter

900 år efter kirkemødet i Clermont – 26.-27. november 1995 – inviterede *Det Schweiziske Udviklingsinstitut* og TRANSCEND til en dialog i Biel i Schweiz med kristne og islamiske ledere: Ayatolla og professor Muhammed Taghi Jafari fra Teheran, sheik Ahmad Kuftarou, stormufti af Syrien fra Damaskus, Nuntius og ærkebiskop K.J. Rauber fra Bern og metropolit Damaskinos, biskop i den ortodokse kirke, fra Genève. Forfatteren, fredsforsker og direktør i TRANSCEND, var ordstyrer.

Pave Johannes Paulus II velsignede symposiet og sendte dette budskab gennem sin kardinal, udenrigsminister Angelo Sodano:

"Det er vigtigt at reflektere over disse begivenheder, så man kan lære af dem i dag. Hans Hellighed minder om erklæringen fra Det andet vatikankonsil om at anstrenge sig til det yderste for at opnå en gensidig forståelse, så kristne og muslimer sammen kan bevare og fremme freden, friheden og den sociale retfærdighed og de moralske værdier til alles bedste."

Kommuniké fra Biel:

Tilhængere af kristendom og islam foreslår følgende for alle troende i de to religioner og for alle andre:

1. prøv at forstå andre religioner sådan som tilhængerne selv forstår dem, som et udgangspunkt for en ægte dialog.
2. brug lærebøger i historie, samfundslære, religion og bøger om de to religioner i særdeleshed, som kan accepteres af begge.
3. misbrug ikke ytringsfriheden, når der skrives og tales om andre religioner.
4. arbejd sammen for at identificere, videreudvikle og praktisere en etik for fred, frihed, social retfærdighed, familieværdier, menneskerettigheder, værdighed og ikke-voldelige former for konfliktløsning.
5. skab permanente, tværreligiøse råd lokalt, nationalt og globalt for at fremme gensidig respekt og forståelse.
6. samarbejd på tværs af religiøse skel i Jugoslavien for at genopbygge landet.
7. diskutér med repræsentanter for medierne for at udvikle mere ansvarlige og fredsfræmmende former for journalistik.

En tidsalder med aktiv fred

På 900 års dagen for pavens kald til korstog mod muslimer, opfordres kristne, muslimer og alle andre til at gå længere end bare tolerance. Der er nødvendigt at åbne hjerter og sjæle for hinanden. I stedet for at føle fare når nogen er anderledes, skal man i stedet fyldes med glæde på grund af muligheden for at lære, for at berige og blive beriget, for at leve i fred og skabe fred. Som alt andet er de to største religioner i verden også underlagt udviklingens lov. I budskabet om kærlighed kan man finde nye veje, handlemåder og ordvalg. I friheden til at fortolke sin egen religion kan respekten for andre religioner udvikles. Lad de næsten 900 år og alle årene som kommer efter blive en tidsalder med aktiv fred indbygget i hjerter og sjæle og omsat i handlinger.

Det hører med til billedet, at bortset fra et historikermøde i Clermont var dialogen i Biel den eneste konference om dette tema i Europa, mens der var mange lignende møder i muslimske lande. Det hører også med til billedet, at medierne var *totalt* uinteresserede, og at med de syv konkrete punkter – navnlig det femte – kunne 11. september 2001 måske være undgået.

Gode idéer fra begge religioner

Konfliktarbejder: Fra konfliktlærens ståsted er dette kommuniké bare et kompromis. Man eksisterer side om side. Det handler om tolerance – et møde mellem de blide eller ikke-hårde. Formuleringerne peger muligvis i retning af positiv overskridelse: "Man må åbne hjerte og sjæl." Men der er ikke en klar og bærekraftig *både-og* med mindre man skal sige som franskmændene, "je prends mon bien où je le trouve" – "jeg tager det, jeg ønsker, der hvor jeg finder det".

Man kunne for eksempel tage tre gode idéer fra kristendommen:

- adskillelsen mellem peccato og peccatore – mellem synd og syndere.
- tilgivelse og kærlighed frem for afvisning og had.
- hvert menneskes personlige ansvar – ikke at gemme sig bag andre.

Og man kunne tage tre gode idéer fra islam:

- Zakat, giv direkte til mennesker i nød.
- Qur'an 8,61: *"Og hvis de viser tendens til fred, gør du det samme i tillid til Allah."*
- Sala'am-Islam-Muslim: Underkast dig fredens bud.

Dermed har man fået seks retningslinjer i livet. Andre vil gøre andre valg, og bruge andre visdomskilder for at få et bedre ståsted. Det vigtigste er at tage afstand fra den tanke, at blanding, eklektisisme og amalgamer er en form for synd. Tag afstand fra at se de to religioner som fundamentalisterne gør det, som hinandens modsætning. At ville lære fra begge bliver af nogle fortolket som vanvittigt. Men det er netop i blandingen – i evnen til at trække på hele verdens visdom – at ægte overskridelse ligger.

